

Herbert Cotterell en Niels Hupkes compileerden regels voor goede beroepsuitoefening

'Cliënt voortaan altijd identificeren'

Herbert Cotterell van de Algemene Raad en Orde-beleidsadviseur Niels Hupkes bereidden in een langdurig proces van puzzelen en meten de nieuwe Verordening op de administratie en de financiële integriteit voor, die op 1 juli ingaat. Daar staat in dat je altijd de cliënt moet identificeren en in principe geen contant geld dient aan te nemen.

.....
Lex van Almelo
journalist
.....

De ideale rekening' noemde Hennie Kusters de derdenrekening van de advocaat onlangs in het *Advocatenblad* (27 maart, p. 158). Kusters is hoofd van de FIU Nederland, de Financial Intelligence Unit aan wie advocaten ongebruikelijke transacties moeten melden. Uit de meldingen die de FIU heeft binnengekregen blijkt dat cliënten nogal eens proberen de derdenrekening van de advocaat te misbruiken. In de hoorzitting, die de Tweede Kamer op 18 mei houdt naar aanleiding van het rapport van de Commissie-Joldersma (die de verwevenheid van de onder- en bovenwereld onderzocht) zal de

Niels Hupkes en Herbert Cotterell

FOTO: Jiri Buller

derdenrekening ook kritisch worden besproken.

'We hebben niet op de hoorzitting willen wachten met deze verordening,' zegt Niels Hupkes.

Herbert Cotterell: 'Dat rapport gaat ook meer over het beroepsgeheim en het verschoningsrecht. En over de vraag of een advocaat inzage moet geven in de dossiers bij eventueel misbruik. Daar zijn wij niet voor. In de Tweede Kamer wordt gedacht dat het verschoningsrecht absoluut is. Dat is helemaal niet zo. Het is nu al begrensd. We hebben Floris Bannier daarom gevraagd eens op te schrijven welke

beperkingen gelden voor het verschoningsrecht.'

Fred Teeven pleitte er in het Advocatenblad voor het afgeleide verschoningsrecht aan banden te leggen. Goed idee?

Herbert Cotterell: 'Wij denken dat dit niets oplevert. Tegenover de deken en de tuchtrechter kan de advocaat geen enkel beroep doen op zijn verschoningsrecht. En daar zit een belangrijke check. Het is overigens wel bijzonder dat de minister van Justitie af wil van de rechters in de tuchtcolleges, terwijl wij daar juist voor zijn.'

Geen gebaar

In maart heeft het College van Afgevaardigden de Verordening op de administratie en de financiële integriteit (Vafi) aangenomen. In die verordening worden bepalingen over de derdenrekening aangescherpt.

Herbert Cotterell: 'Je mag de derdenrekening alleen gebruiken als dat in een zaak functioneel is. Een bedrag incasseren voor een cliënt is functioneel.'

Niels Hupkes: 'Maar als een cliënt vraagt: wil jij die en die rekening betalen? dan is dat bankieren. En daarvoor moet je de derdenrekening niet gebruiken.'

Herbert Cotterell: 'Behalve als je bijvoorbeeld een schuldsanering doet voor een cliënt en het beter is de regie te hebben over de betalingen. De derdenrekening is de gereedschapskist van de advocaat. Wij zouden er als Orde wel wat meer controle op willen hebben. Daarom gaat een commissie onderzoeken of wij wellicht een centrale derdenrekening moeten invoeren op landelijk, ressortelijk of arrondissementaal niveau. Het voordeel van een centrale rekening is dat de controle verbetert. Maar het nadeel kan zijn dat die de slagvaardigheid bemoeilijkt.'

Is dit een gebaar naar de Tweede Kamer?

Herbert Cotterell: 'Nee, wij hebben geen gebaar willen maken. Wij willen dat het debat een keer ophoudt. Het punt is alleen dat je met zo'n maatregel heel veel advocaten treft, terwijl het probleem maar bij enkele advocaten speelt.'

Niet zo levend

De Vafi voegt een aantal bestaande verordeningen en richtlijnen samen: de Verordening op de beroepsaansprakelijkheid 1991, de Boekhoudverordening 1998, (onderdeel van de Wid en Wet MOT), de Verordening op de praktijkuitoefening en de zogenoemde Bruyninckx-richtlijnen ter voorkoming van betrokkenheid van de advocaat bij criminale handelingen.

Herbert Cotterell: 'Die richtlijnen zijn niet zo bekend en levend en de status van de richtlijn en is ook niet zo hard en duidelijk.'

Wat brengt de nieuwe verordening inhoudelijk voor nieuws?

Herbert Cotterell: 'Om te beginnen moet iedere advocaat zijn cliënten over de hele breedte van de praktijk identificeren. Dat gaat verder dan de Wwft, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. En verder hebben wij de bepalingen over het aannemen van contant geld aangescherpt. Volgens de Bruyninckx-richtlijnen mag je 11.345 euro aan contanten accepteren. Volgens de Wwft moet je melden bij de FIU als de contante bedragen hoger zijn dan 15.000 euro. De Wwft geldt alleen voor bepaalde handelingen. Wij zeggen nu: alles giraal, behoudens uitzonderingen. Sommige mensen kunnen alleen contant betalen omdat zij geen bankrekening krijgen of omdat hun rekening is geblokkeerd. En er zijn ook cliënten die hun eigen bijdrage van € 90 contant komen betalen. Of met een trommeltje geld langskomen om te voldoen aan een afbetalingsregeling. Contante bedragen boven de 15.000 euro mag je alleen aannemen in overleg met de deken. Omdat de balie zo ontzettend divers is, kun je niet zeggen dat er helemaal niets meer chartaal mag worden betaald.'

Vergewisplicht

Maar je kunt wel zeggen dat cliënten steeds moeten worden geïdentificeerd?

Herbert Cotterell: 'Ja. Er geldt een vergewisplicht voor alle zaken en voor de hele advocatuur. Je moet vragen om een geldig identiteitsbewijs en achteraf ook kunnen aantonen dat je dat hebt gezien. Verder moet je je afvragen wat de klant wil. En als daarbij vraagtekens rijzen, moet je doorvragen. Als je geen goed antwoord krijgt, moet je de zaak niet aannemen of niet doorgaan met de cliënt. Volgens de Wwft moet je iets ongebruikelijks wel melden, maar mag je vervolgens gewoon doorgaan.'

Advocaten melden weinig. Zal de Relatiedag van de FIU, die in maart werd gehouden, daaraan iets verbeteren?

Niels Hupkes: 'Er waren 300 advocaten op die dag, waar duidelijk werd gemaakt wat er met de meldingen gebeurt. Ze komen niet zomaar in een bak, waarin politie en justitie onbeperkt mogen grasduinen. Maar ik verwacht geen spectaculaire stijging van het aantal meldingen.'

Herbert Cotterell: 'Het punt is dat wij de zaak niet doorzetten als er een luchtje aan zit. Als je meldt ben je eigenlijk al te laat. Het eerste gesprek met een cliënt is vrij. Als je de zaak dan niet aan-

neemt, hoef je niet te melden.'

Niels Hupkes: 'Vanuit Den Haag controleren wij de naleving van de verordening. Iedereen krijgt een formulier, waarop hij allerlei vragen moet invullen. Als advocaten niet of niet voldoende reageren, komt de lokale deken in actie. Verder houden wij een aparte steekproef onder 150 advocaten om de naleving van de Wwft inhoudelijke te controleren. Het BFT blijft de toezichthouder en kan altijd zeggen: we doen het zelf.'

Herbert Cotterell: 'Maar ze kunnen niet in de dossiers kijken.'

Niels Hupkes: 'Zij vinden van wel. Daarover loopt nu een zaak bij de tuchtrechter.'

Goede advocaat

Niels Hupkes: 'In de verordening staat dat je een goede administratie moet voeren, dat je adequaat verzekerd moet zijn, dat je moet weten wie je cliënten zijn en dat je moet voorkomen dat je betrokken raakt bij criminele handelingen...'

Herbert Cotterell: 'Zoals één van de afgevaardigden zei: er is nu opgeschreven wat een goede advocaat behoort te doen.'

(advertentie)

gratis proefmap?
0252-241300

Pletterij 11
2211 JT
Noordwijkerhout
kb@systeem mappen.nl
www.systeem mappen.nl

De Trias dossiermap
"DE NIEUWE MAP VOOR DE ADVOCATUUR"

6 cm

Prijzen vanaf
€ 49,50
p/100 stuks
excl. BTW

- 12 KLEUREN
- ELASTIEK
- ONVERSLIJTBAAR